

Vilniaus universitetas
Medicinos fakultetas

STUDENTŲ MOKSLINĖS VEIKLOS TINKLO LXXVII KONFERENCIJA

Vilnius, 2025 m. gegužės 16 d.

PRANEŠIMŲ TEZĖS

Leidinį sudarė VU MF Mokslo ir inovacijų
skyriaus Studentų mokslinės veiklos
koordinatore Urtė ŽAKARYTĖ

VILNIAUS
UNIVERSITETO
LEIDYKLA

2025

Mokslo komitetas:

doc. dr. Valdemaras Jotautas
doc. dr. Diana Bužinskienė
prof. dr. Violeta Kvedarienė
prof. dr. (HP) Saulius Vosylius
prof. habil. dr. (HP) Gintautas Brimas
Jaun. m. d. Laura Lukavičiūtė-Navickienė
asist. dr. Agnė Abraitienė
gyd. rez. Domas Grigoravičius
doc. dr. Indrė Trečiokienė
prof. dr. Vaiva Hendrixson
doc. dr. Ieva Stundienė
prof. dr. Eglė Preikšaitienė
lekt. gyd. Andrius Apšega
lekt. gyd. Karolina Žvirblytė-Skrebutėnienė

prof. dr. Pranas Šerpytis
lekt. Artūras Mackevičius
dr. Žymantas Jagelavičius
doc. dr. Agnė Kirkliauskienė
dr. Audra Brazauskaitė
asist. dr. Diana Sukackienė
asist. dr. Žilvinas Chomanskis
doc. dr. Kristina Ryliškienė
dr. Rokas Borusevičius
doc. dr. Saulius Galgauskas
jaun. asist. Andrius Žučenka
Doc. dr. Birutė Brasiūnienė
doc. dr. Jaunius Kurtinaitis
prof. dr. Eugenijus Lesinskas
doc. dr. Goda Vaitkevičienė
prof. dr. Alvydas Navickas

doc. dr. Rima Viliūnienė
prof. dr. (HP) Edvardas Danila
prof. dr. Nomeda Rima Valevičienė
asist. dr. Tomas Aukštikalnis
doc. dr. Vytautas Tutkus
doc. dr. Danutė Povilėnaitė
dr. Andrius Bleizgys
prof. dr. Robertas Stasys Samalavičius
dr. Agnė Jakavonytė-Akstinienė
doc. dr. Jurgita Stasiūnienė
Asist. dr. Arnas Bakavičius
prof. dr. Gilvydas Verkauskas
prof. dr. Sigitas Lesinskienė
asist. dr. Jelena Stanislavovienė
prof. dr. (HP) Janina Tutkuvienė

Organizacinis komitetas:

Ugnė Šilinskaitė
Austėja Zubauskaitė
Aida Kuznecovaitė
Milda Kančytė
Milvydė Marija Tamutytė
Renatas Kedikas
Fausta Timinskaitė
Antanas Simonas Garuolis
Gailė Mikalauskaitė
Gabrielius Leščinskas
Damian Luka Mialkowskyj
Radvilas Jančiauskas
Maksim Čistov
Ugnė Mickutė
Lina Bludžiutė
Augustė Melaikaitė

Mindaugas Smetaninas
Rafal Sinkevič
Raminta Kasteckaitė
Ernestas Gulbickis
Edgaras Zaboras
Benas Matuzevičius
Sylvia Rogoža
Rūta Valiukevičiūtė
Agnė Vasiulytė
Agata Bruzgul
Valentinas Kūgis
Gabrielė Bielinytė
Vėjas Vytautas Jokubynas
Matas Kuncė
Gintė Grubliauskaitė
Milda Černytė

Julija Grigaitytė
Dovydas Stankevičius
Patricija Griškaitė
Povilas Jurgutavičius
Gediminas Gumbis
Joana Leščevskaja
Gabija Marčiulaitytė
Augustinas Stasiūnas
Alicija Šavareikaitė
Odeta Aliukonytė
Milda Eleonora Gričiūtė
Robertas Basijokas
Elvin Francišk Bogdzevič
Rokas Dastikas

ISSN 2783-7831 (skaitmeninis PDF)

© Tezių autoriai, 2025

© Vilniaus universitetas, 2025

TRUMPAREGYSTĖS PROGRESAVIMO TENDENCIJOS PASAULYJE

Autorius. Rūta VALIUKEVIČIŪTĖ, V kursas.

Vadovas. Doc. dr. Saulius GALGAUSKAS, VU MF Klinikinės medicinos institutas, Ausų, nosies, gerklės ir akių ligų klinika.

Tikslas. Naudojantis mokslinė literatūra išanalizuoti trumparegystės progresavimo tendencijas pasaulyje.

Metodai. Literatūros apžvalga atlikta remiantis PubMed, Google Scholar, Science Direct duomenų bazėmis. Atrinkti ir išanalizuoti straipsniai, publikuoti anglų kalba 2015-2025m. Naudoti raktažodžiai „myopia trends“, „myopia progression“, „myopia epidemiology“.

Rezultatai. Trumparegystė yra labiausiai paplitęs regėjimo sutrikimas pasaulyje ir dabar laikoma reikšminga visuomenine sveikatos problema. Prognozuojama, kad iki 2050-ųjų metų įvairaus laipsnio trumparegystę turės apie pusė pasaulio populiacijos – iki penkių milijardų žmonių, o didelio laipsnio trumparegystę (-5.0D ir daugiau) – 1 milijardas žmonių (10% populiacijos). Augantis trumparegystės paplitimas, ypač didelio laipsnio, siejamas su didėjančia kitų akių ligų, tokių kaip miopinė makulos degeneracija, katarakta, tinklainės atšoka ir glaukoma, rizika.

Manoma, kad prognozuojamą trumparegystės didėjimą daugiausia lemia aplinkos veiksniai – didesnis artimo darbo intensyvumas ir trukmė bei trumpesnis laikas praleidžiamas lauke. Būtent COVID-19 pandemijos metu trumparegystės progresavimas vaikų ir jaunimo grupėse ypač išaugo dėl intensyvesnio darbo prie ekranų bei žymiai sumažėjusio laiko lauke. Prognozuojama, kad šie gyvenimo būdo pokyčiai ir toliau plis didėjant urbanizacijai, kas ženkliai prisidės prie trumparegystės paplitimo augimo.

Trumparegystės paplitimas priklauso ir nuo regiono - labiausiai tarp jaunesnių žmonių Rytų ir Pietryčių Azijoje. Ten trumparegyste serga iki 80–90% paauglių ir jaunų suaugusiųjų.

Literatūros duomenimis, trumparegystė prasideda vis ankstyvesniame amžiuje ir turi didesnį progresavimo greitį bei laipsnį. Siekiant stabdyti dabartines trumparegystės progresavimo tendencijas, būtinos kompleksinės priemonės: aktyvi visuomenės edukacija, daugiau laiko praleidžiamo lauke, reguliari akių patikra bei profilaktinės ir korekcinės priemonės (atropino lašai, ortokeratologija, specialūs akiniai).

Išvados. Pasaulyje stebima sparčiai progresuojanti trumparegystės epidemija. Pagrindinis uždavinys ir iššūkis kovojant su šia tendencija yra sėkmingas veiksmingų trumparegystės prevencijos strategijų įgyvendinimas.

Raktažodžiai. Trumparegystės progresavimas; trumparegystės tendencijos; trumparegystės epidemiologija; trumparegystės prevencija.